Liitium

Liitium seerumis (S-Li)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefon 6171027

Üldiseloomustus

Liitium on bipolaarse häire ravim. Manustatakse suukaudselt liitiumkarbonaadi vormis. Ta imendub täielikult sooletraktis ning kontsentratsioon saavutab maksimumi 2-4 tunni pärast. Poolväärtusaeg on 24 tundi, püsinivoo veres tekib 3-5 päeva pärast manustamise alustamist. Organismist väljaviimine toimub peamiselt neerude kaudu, kuni 5%-ni higiga. Neerupuudulikkus võib seega põhjustada toksilisust.

Näidustused

- Ravimmonitooring – ravimskeemi kinnipidamise kontrollimiseks ning intoksikatsioonist hoidmiseks

Referentsvahemik (4)

Terapeutiline 0,6 – 1,2 mmol/L

Toksiline > 2,0 mmol/L

Kliiniline tõlgendus

Tase veres > 1,5 mmol/L 12 tundi pärast ravimi kasutamist viitab intoksikatsiooni riskile.

Taseme > 2,0 mmol/L juures võivad esineda apaatia, treemor, müokloonilised liigutused, ataksia, düsartria, polüuuria, polüdipsia ning komatoosne seisund.

Kauakestev liitium-ravi tüsistusena võivad tekkida neurogeenne *diabetes insipidus*, hüpotüreoidism ja harva hüperparatüreoidism.

Naatriumivaegus ning ravimid nagu fenüülbutasoon, indometatsiin, diklofenak, piroksikaam, ibuprofeen, naprokseen, ketoprofeen, ketorolak vähendavad liitiumi kliirensi organismist ning sellega võivad tõsta

liitiumi kontsentratsiooni.

Naatriumi rohke manustamine ning samuti teofülliin, uurea, atsetasolamiid ja aspironolaktoon vähendavad liitiumi kontsentratsiooni veres.

Lastel kuni 12 aastat soovitatakse hoiduda liitiumi manustamisest, kuna ta mõjutab luumetabolismi. Vanematel inimestel on lisaks vähenenud kliirensile suurenenud liitiumi tundlikkus.

Proovimaterjal/-materjal	Veeniveri/seerum. Proov võtta 12 h pärast manustamist
Proovianum	Geeliga CAT katsuti (kollane kork) Ei tohi kasutada liitium-hepariin katsutit
Proovimaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	15...25 °C 1 päev 2...8 °C 7 päeva -15…-25 °C 6 kuud
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemeetod	Fotomeetria
HK kood	66108

Kasutatud kirjandus

1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns, DE. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics. 5th ed. US: Elsevier Inc; 2012.
2. Atkinson AJ, Lode H, Miller R et al. Therapeutic Drug Monitoring, Clinical Guide. 2nd ed. Abbott Laboratories; 1994.
3. Taylor WJ, Robinson JD, Spivey-Miller S. Handbook of therapeutic monitooring. 2nd ed. Harvey Whitney books company; 1993.
4. Reaktiivi infoleht, Li, Cobas systems application, 2015-10, V 10.0.

Koostanud Galina Zemtsovskaja, kliinilise keemia labori vanemarst

Karel Tomberg, arendusjuht

20.11.2018

Viimati uuendatud 12.11.2024